

عکس: علیرضا صوت‌گیر

عاشق‌ترین زندگان بودند

واکنش‌ها به فیلم «موقعیت مهدی»، اظهارنظرهای متفاوت و مختلف راجع به فیلم در کنار گپ و گفت با سازندگان این فیلم حجم زیادی از اخبار مرتبط با جشنواره فیلم فجر را در رسانه‌های مختلف به خود اختصاص داده است. آنچه می‌خوانید بخش‌های برگزیده از صحبت‌های هادی حجازی‌فر با اهالی رسانه در حاشیه نشست خبری است:

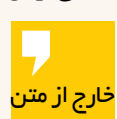
پدرم در این لشکر بوده است، دو عمویم شهید شده‌اند، آشنایان من در لشکر عاشورا بوده‌اند، تمام لحظات اضطراب جنگ را در مقام کودک تجربه کرده‌ام و چون اینها را می‌شناسیم ناراحت می‌شوم که به شاعرانگی اینها توجه نمی‌شود.

■ برخلاف نقش‌هایم بشدت احساساتی هستم و می‌توانم درباره حس‌هایی که تجربه کرده‌ام اضطراب‌هایی که مادرم دیده است، عشقی که بین پدر و مادرم برقرار بود و جنگ باعث دوری ما شد بنویسم و بسازم. من قسم می‌خورم این آدم‌ها بیش از همه کسانی که زنده ماندند عاشق زندگی بودند.

■ خیلی دوست داشتم تشکر کنم از کسانی که کمکمان نکردند چون اسامی‌شان از آنها که کمک کردند خیلی بیشتر می‌شد اما حرف درست را باید گفت اگر آقای حبیلی پشت کار نبود این فیلم ساخته نمی‌شد و امیدوارم همین روند را حفظ کند.

■ مهدی باکری از خانواده‌ای معمولی آمده بود که اسمش تا بد در تاریخ ماندگار شد؛ این عقیم کردن یک نسل است اگر بخواهید این آدم‌ها را تبدیل به اسطوره‌های دست‌نیافتنی کنید؛ همین امروز می‌توان آدم‌های بی‌نام و نشانی در سطح همین نام‌های بزرگ و حتی بهتر از آنها پیدا کنیم اما نباید بگذاریم این نگاه پاسداشت انسان‌های بزرگ در جامعه ما از بین برود.

■ متأسفانه ما از قشنگی‌های تنوع زبانی و فرهنگی بی‌خبر هستیم و تلاش می‌کنیم مانند معماری همه چیز را یکسان و یک شکل یا به اصطلاح سوله‌سازی کنیم. در بعضی از مناطق ترک نشین وقتی کسی می‌میرد، زمانی که همسایه، فامیل و آشنایان به سراغ اینها می‌روند تا لباس عزرا را از نشان دریاورند، اگر درختی در آن خانه و کاشانه متوفی وجود داشته باشد، آنان درخت را هم از عزرا درمی‌آورند و مانند یک انسان با یک درخت رفتار می‌کنند و اگر این کار را نکنند عقیده دارند که درخت‌ها و باغ می‌میرد. آیا این شیوه رفتار و نگرش قشنگ نیست و نمی‌توان درام سینمایی از آن بیرون کشید.

خارج از متن

تأکید ادامه می‌دهد: «قول می‌دهم یک ریال نه اسراف شده و نه غیب شده است، همه مسئولیت قانونی و شرعی آن را برعهده می‌گیرم.»

■ عاشورا لشکر ترک هاست

چرایی زبان آذری فیلم از دیگر سوالات مطرح شده در این نشست است. پاسخ کارگردان «موقعیت مهدی» این عبارت است: «وقتی به خاک جزیره منجون این مقدار وفادار بودیم نمی‌توانستیم از زبان آنها غافل باشیم» او می‌گوید: «لشکر ۳۱ عاشورا لشکر ترک هاست، کلا دو فارسی زبان داشته است، در سریال البته کارهایی کردیم که توازنی برقرار شود و با طیف گسترده‌ای ارتباط برقرار کند.»

او درباره اینکه چرا نمایی از پیروزی از عملیات نیست، هم توضیح می‌دهد: «جنگ ما یک وقت‌هایی شکست و یک وقت‌هایی پیروزی داشت، به نظرم حماسه زمانی معنا پیدا می‌کند که روی دیگر سکه را هم ببینیم؛ اینکه تحت شدیدترین فشارها مقاومت کردند روح حماسه وجود دارد پس ما از تصاویر آشنا پرهیز کردیم.»

حجازی‌فر همچنین درباره فضای فیلم هم توضیح می‌دهد که فیلم تلخ است و تلاش کرده گاهی با طنز این فضا را بشکنند. او در ادامه با شوخ طبعی خاص خودش خاطره‌ای از صحنه‌های بازی روح‌الله زمانی تعریف می‌کند و می‌گوید: «هرچقدر تلاش کردیم یک سکانس در نمی‌آمد. کار به جایی رسید که فکر کردم باید از روش دیگری استفاده کنم. بر سر روح‌الله فریاد زدم و سنگ پرتاب کردم، روح‌الله که از اتصال میکروفن صدا غافل بود، زیر لب می‌گفت «باشه اینجا هر کاری می‌خواهی بکن اما اگر جرأت داری بیا محل ما تا بهت بگم.» بعد از پایان سکانس به روح‌الله

حجازی فر تأکید کرد همه تصاویر «موقعیت مهدی» بر اساس پژوهش بوده است

سند تصویری از بدر و خبیر

سریال فیلم شده باشد.»

■ به خاطر اسم حمید و مهدی نمی‌خواستیم شلوغش کنیم
 مطلع ساخت این فیلم، دعوت از حجازی‌فر برای بازی در نقش مهدی باکری بوده اما او در پاسخ گفته که این نقش را برای هیچ کارگردانی بازی نمی‌کند مگر خودش: «در ابتدا برای بازیگری به من پیشنهاد شد. با توجه به شناختی که درباره لشکر عاشورا داشتم گفتم من این کار را برای کسی بازی نمی‌کنم؛ باید خودم آن را بسازم. در ادامه من یک بازیگر دیگر را پیشنهاد دادم ولی بقیه قبول نکردند.»

نبود فضای تبلیغاتی برای فیلم یکی از سوالات مطرح شده در نشست است و حجازی فر در این باره می‌گوید: «ما قرار گذاشتیم در نهایت یک پوستر و شاید یک تیزر منتشر کنیم، نه بیشتر. به خاطر قولی که به خانواده باکری داده بودیم و به خاطر اسم حمید و مهدی باکری نمی‌خواستیم خیلی شلوغش کنیم. البته ما هم تبلیغ کردیم ولی یک سری محدودیت‌ها برای خودمان طراحی کرده بودیم.»

«شهادت باکری تا چه اندازه راضی به ساخت این فیلم‌های پر هزینه در شرایط اقتصادی امروز کشور هستند» حجازی‌فر در پاسخ به این سؤال نه مبهم جواب می‌دهد و نه کوتاه. توضیحات شفاف و کامل او در این عبارات خلاصه می‌شود: «ما چهار صد دقیقه مفید فیلم برای سریال و نسخه سینمایی گرفتیم، کل بودجه ما ۳۰ میلیارد تومان بود که ۱۰ میلیارد تومان آن فقط صرف ادوات جنگی و هزینه‌های عمرانی شد. چرا چنین فیلمی ساخته نشود؟ به نظر من چنین کارهایی لازم است تا بین افرادی که تصمیم گیرنده هستند بیداری اتفاق بیفتد.»

او می‌گوید برای تک به تک فشنگ‌ها دیده و التماس کرده و با

فرهنگی: «موقعیت مهدی را با اعتقاد و قلبم ساختم و به آن افتخار می‌کنم» این عبارات بخشی از صحبت‌های هادی حجازی‌فر در نشست خبری اولین تجربه کارگردانی‌اش است. آن طور که خودش می‌گوید فیلم ۱۲ بار متوقف شده و او متوقف نشده است. شاید تعبیر درست همانی است که حبیب‌والی نژاد تهیه‌کننده این فیلم درباره او می‌گوید: «آقاهادی مثل خود آقا مهدی عمل کردند همیشه از همه جلوتر بودند و در ساخت زحمت کشیدند، وقت گذاشتند و به همه ما گفتند پای کار بیایید.» هادی حجازی‌فر درباره این توقف‌ها و مشکلات سکوت می‌کند در پاسخ به اهالی رسانه اما حتی در واکنش به کنایه‌های تریس سوالات پاسخ‌اش روشن است.

■ از اول بنا به ساخت نسخه سینمایی داشتیم

حجازی‌فر در دو سال اخیر مشغول ساخت سریال «عاشورا» بوده است. یک مینی سریال ۷ قسمتی که به هم‌زمان مهدی باکری در لشکر ۳۱ عاشورا می‌پردازد و داستان‌های آن را دنبال می‌کند. «موقعیت مهدی» اما بر شهید مهدی باکری تمرکز دارد. آن طور که حجازی‌فر تأکید می‌کند، از ابتدا رویکرد برای ساخت فیلم متفاوت از سریال بوده و در واقع فیلم با کنار هم قرار دادن بخش‌هایی از سریال ساخته نشده است: «از اول هم بنا بر ساخت یک نسخه سینمایی بود و بنا داشتیم چکیده سریال را به فیلم سینمایی تبدیل کنیم. خیلی از سکانس‌ها برای نسخه سینمایی است به خاطر نوع روایت، قصه و... این کار را کردیم. در این فیلم تأکید بر مهدی و اطرافیان‌شان بود، از اول هم طراحی ما همین بود. سریال‌ش هم بخش می‌شود و صدق گفته‌های من مشخص می‌شود اما حتی جنس دکوپاژ در آن سریال کاملاً متفاوت است، این طور نیست که یک قسمت از

حالا او توانسته نظرات بسیاری از منتقدان و علاقمندان جدی سینما را جلب کند و در ارتباط با مخاطب هم موفق بوده است.

اطلاعات منتشر شده از آرای مردم و حضور در لیست ۵ فیلم برتر از نگاه مخاطبان گواه این مدعاست. مصداق راستی آزمایی اثرگذاری این فیلم دل‌گویی‌های محمد مهدی همت فرزند شهید همت است. او که به همراه فرزندان شهیدان باکری و دستواره در روز هفتم جشنواره برای تماشای فیلم «موقعیت مهدی» به خانه جشنواره آمده به ایرنا گفته است: «با لحظه لحظه این فیلم سوختم؛ جایی که همه مخاطبان سکوت کردند ما گریستیم؛ جایی که دیگران خندیدند ما گریه کردیم و در جایی که همه گریه کردند ما زار زدیم.»

گفتم محلتون کجاست؟ بیا با هم بریم»
 ■ سند تصویری از بدر و خبیر

«موقعیت مهدی» حاصل پژوهشی سنگین است و حجازی‌فر در بخش‌های مختلف این نشست تأکید می‌کند که هدفش این بوده سند تصویری از بدر و خبیر «موقعیت مهدی» ثبت کند: «همه این تصاویر بر اساس پژوهش بود، حتی نحوه افتادن بچه‌ها، جنس خاک، نحوه شهادت بچه‌ها و... را کم‌ابرد طراحی کردیم، خیلی از لباس‌هایی که تن ما بود از انبارهای متروکه سپاه و ارتش برداشتیم، خیلی از آنها هنوز آثار شیمیایی و خون خشک شده داشتند، این شاید امتیازی نباشد اما سعی کردیم رعایت کنیم.»

فروش (یک سیم‌رغ و دو دیپلم)، خط ویژه (یک سیم‌رغ و یک دیپلم)، سیزده (یک سیم‌رغ و یک دیپلم)، امروز (یک سیم‌رغ)، طبقه حساس (یک سیم‌رغ)، آرایش غلیظ (یک سیم‌رغ)، حق سکوت (یک سیم‌رغ)، اشباح (دو دیپلم افتخار)، خانه‌ای کنار ابرها (یک دیپلم)، خانوم (یک دیپلم)، ناخواسته (یک دیپلم) و پایان خدمت (یک دیپلم) از دیگر آثار برگزیده این دوره از جشنواره بودند.

همچنین نرگس آبیار کارگردان فیلم «شیار ۱۴۳» در این دوره توانست با فیلمش بدرخشد و جای خود را در عرصه سینما باز کند. فیلم او سومین فیلمی بود که بیشترین جوایز جشنواره فجر در این دوره را دریافت کرد؛ سه سیم‌رغ بلورین بازیگر نقش اول زن، جایزه ویژه هیأت داوران و جایزه تماشاگران به این فیلم اهدا شد. از جمله حواشی مهم این دوره حذف فیلم پرحاشیه «عصبانی نیستم» به

در رشته‌های جلوه‌های ویژه میدانی، چهره‌پردازی، طراحی صحنه و لباس، بازیگر نقش مکمل مرد، موسیقی متن، فیلمبرداری، کارگردانی و بهترین فیلم سیم‌رغ‌های بلورین جشنواره را گرفت و فیلم «ج» سیم‌رغ‌های جلوه‌های ویژه بصری، جلوه‌های ویژه میدانی، صدای فیلم، بازیگر نقش مکمل مرد و تدوین را دریافت کرد و یک سیم‌رغ طلایی (ملی) هم به‌عنوان جایزه ویژه نگاه ملی به این فیلم تعلق گرفت.

پدیده سی و دومین جشنواره فیلم فجر، فیلم «ر سستا خیز» ساخته احمدرضا درویش بود که با دریافت هشت سیم‌رغ بلورین جوایز این دوره را درو کرد. پس از آن فیلم «ج» ابراهیم حاتمی‌کیا بود که توانست شش سیم‌رغ دریافت کند. «رستخیز»

گاه‌شمار
 جشنواره

سی و دومین
 دوره
 بهمن ۱۳۹۴